

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 24Sa/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020200871
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:1020200871.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Dubcovou, v právnej veci žalobcu: B. A. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom Z. XX, XX-XXX O., Poľská republika, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka konania: GAMEL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 548 122, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: 15274-3/2020-BA zo dňa 11. mája 2020

rozhodol:

Rozhodnutie žalovaného Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava Číslo: 15274-3/2020-BA zo dňa 11. mája 2020 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca Číslo: 49326-1/2013-CA zo dňa 21. novembra 2013 **z r u š u j e a v r a c i a** vec orgánu nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

Žalobcovi a ďalšiemu účastníkovi konania náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 06.06.2020, pôvodne doručenu Krajskému súdu v Bratislave dňa 17.06.2020, domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového orgánu s návrhom na zrušenie rozhodnutia žalovaného, rozhodnutia prvostupňového orgánu, postúpenia veci prvostupňovému orgánu s príkazom na zohľadnenie právnych predpisov Spoločenstva o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Žalobca v žalobe uviedol, že poľská inštitúcia nemá právoplatné rozhodnutie, že žalobca podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky od 01.03.2012 do 31.03.2017. Žalobca namietal neprimerané použitie článku 11 ods. 2 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, jeho uplatnenie, hoci podľa žalobcu v tejto veci nemalo byť uplatnené, pretože žalobca nevykonáva len prácu na vlastný účet v Poľsku, ale aj nájomnú prácu na Slovensku, a preto sa voči žalobcovi uplatňuje výlučne článok 13 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 (ďalej aj len „základné nariadenie“ alebo „Nariadenie č. 883/2004“). Žalobca v žalobe mal za to, že došlo aj k porušeniu § 87 ods. 1 Zákonníka práce, ktorý upravuje pracovný režim. Žalobca uviedol, že základ žalobou napadnutého rozhodnutia ako aj prvostupňového rozhodnutia je na neoprávnenom vyhlásení Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, že práca má marginálny charakter, pričom pomer sociálneho zabezpečenia sa riadi podľa miesta pracoviska, teda Zakład Ubezpieczeń Społecznych ako poľská inštitúcia miesta bydliska nemala právomoc posudzovať existenciu pracovného pomeru a hodnotiť ho a toto oprávnenie patrí výhradne Sociálnej poisťovni. Žalobca namietal neoprávnené a neodôvodnené zistenia v konaní pred prvostupňovým orgánom ako aj v konaní odvolacom. V zmysle žalobného dôvodu žalobcu došlo k porušeniu článku 5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len

„vykonávacie nariadenie“ alebo „Nariadenie č. 987/2009“). Podľa žalobcu Sociálna poisťovňa vykonala kontrolu zamestnávateľa žalobcu, ktorá bola vykonaná tendenčným spôsobom s cieľom vylúčenia žalobcu zo sociálneho zabezpečenia na Slovensku. Sociálna poisťovňa nepožiadala spoločnosť GAMEL, s.r.o., aby preukázala akékoľvek dokumenty. Žalobca vykonáva prácu s príslušnou frekvenciou vedenou v pracovnej zmluve podľa vôle svojho zamestnávateľa. Žalobca vykonáva svoju prácu osobne s náležitou starostlivosťou a jeho práca je vykonávaná na území Slovenska, v rôznych mestách, pretože zamestnávateľ chce dosiahnuť s jeho ponukou čo najširšie publikum a zahŕňa priamu interakciu s podnikmi, ktoré vykonávajú svoje činnosti na Slovensku. Sociálna poisťovňa z dôvodov neznámych žalobcovi tvrdí, že práca nie je vykonávaná, pretože zamestnanci spoločnosti GAMEL, s.r.o. neboli počas kontroly v sídle spoločnosti. Nikde v pracovnej zmluve sa nevyžaduje od žalobcu, aby bol v sídle spoločnosti. Vykonávanie práce v stacionárnom režime by nemalo zmysel, pretože zamestnávateľ má záujem pracovať v teréne a zoznamovať slovenských podnikateľov s rôznymi ponukami zamestnávateľa a subjektov spolupracujúcich s ním. Dokladom o vykonaní práce na Slovensku sú podľa žalobcu štvrtročné výkazy o dokončení prác, ktoré sú odovzdané zamestnávateľovi a ktorý zostáva ich jediným disponentom. Za prácu žalobca dostáva odmenu stanovenú v pracovnej zmluve. Podľa žalobcu protokol o kontrole, ktorý dodatočne potvrdzuje výkon práce a správne fungovanie spoločnosti, potvrdzuje najímanie zamestnancov v súlade s platnými právnymi slovenskými predpismi a riadne vedenie evidencie zamestnávateľom. Kontroly podľa žalobcu neodhalili žiadne nedostatky, a preto bolo zistené, že práca bola legálna a príspevky sú pravidelne platené. Námietky zo strany Sociálnej poisťovne, že práca nebola vykonaná, sú neopodstatnené. Žalobca má výkazy z vykonanej práce, ako aj doklady o pobyte na Slovensku. Spoločnosť má dostatočnú dokumentáciu, ktorá preukazuje, že jej činnosti na území Slovenska sú legálne a skutočné. Sociálna poisťovňa podľa žalobcu mylne uvádza, že trvalé bydlisko vlastníka spoločnosti má nejaký význam v tomto prípade. Jedná sa o kapitálovú spoločnosť, nie o osobnú spoločnosť. Zamestnávateľ - spoločnosť GAMEL, s.r.o. je ekonomicky efektívna a je to spojené s prenájmom externej firmy, ktorá podporuje spoločnosť. Základ Ubezpieczeń Społecznych w Polsce sa obrátil s otázkou na skutočný výkon práce výhradne v súvislosti s doslovným plnením platných predpisov spoločenstva. Žalobca všetky podklady na potvrdenie vykonávania práce chcel predstaviť príslušným slovenským orgánom, a to Sociálnej poisťovni, ale pre Základ Ubezpieczeń Społecznych takéto riešenie nebolo prijateľné, a preto bol nedôvodne „obťažovaný“ žalobca zamestnaný v spoločnosti GAMEL, s.r.o.. Sociálna poisťovňa podľa žalobcu sa dopustila diskriminácie poľských občanov pracujúcich na Slovensku. Žalobca zdôraznil, že poľský poisťovací orgán nemal právomoc posúdiť existenciu poistného vzťahu v právnom zmysle. Poľský poisťovací orgán po konzultácii so Sociálnou poisťovňou prispel k situácii, v ktorej žalobca podnikajúci a vykonávajúci nájomnú prácu v rôznych členských štátoch EÚ podlieha právnym predpisom viac ako jednej krajiny. Takýto výsledok podľa žalobcu je v rozpore s účelom článku 48 až 51 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorá ma zabezpečiť, aby zamestnanci v dôsledku používania práva voľného pohybu nestrácali dávky splatné im podľa právnych predpisov sociálneho zabezpečenia členského štátu. Žalobca navrhol zrušiť nielen rozhodnutie žalovaného, ale aj prvostupňového orgánu a vec vrátiť tomuto prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

2. Krajský súd po rozhodnutí uznesením Najvyššieho správneho súdu SR sp.zn. 3Spp/1/2021 zo dňa 16. decembra 2021 o určení, že miestne príslušným súdom na konanie a rozhodnutie vo veci je Krajský súd v Žiline, keďže nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci bol nedôvodný, uznesením č.k. 24Sa/24/2020-48 zo dňa 04.01.2022 pribral do konania ďalšieho účastníka: GAMEL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 548 122 za aplikácie ust. § 32 ods. 3 písm. a) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Spoločnosť GAMEL, s.r.o. ako zamestnávateľ žalobcu bola účastníkom administratívneho konania a pribatím do tohto konania sa zabezpečila ochrana práv tejto spoločnosti, pretože jej umožňuje toto účasníctvo v súdnom konaní vplyvať na priebeh a výsledok správneho súdneho konania. Tomuto ďalšiemu účastníkovi konania podľa obsahu súdneho spisu (č.l. 61, 62, 63) bola doručená žaloba s vyjadrením žalovaného k žalobe s poučením pre ďalšieho účastníka konania, pričom ďalší účastník konania nevyužil svoje právo vyjadriť sa k žalobe, k vyjadreniu žalovaného.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, v podaní zo dňa 13. januára 2022 (č.l. 53, 54 spisu) uviedol, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodnutím Číslo: 49326-1/2013-CA zo dňa 21. novembra 2013 rozhodla, že žalobcovi ako zamestnancovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa od 01. marca 2012 podľa slovenskej legislatívy. Proti tomuto rozhodnutiu prvostupňového orgánu podal odvolanie tak žalobca ako aj zamestnávateľ. Žalovaný rozhodnutím Číslo: 14985-2/2015-BA zo dňa

14. septembra 2015 podľa ust. § 193 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) konanie o odvolaniach žalobcu ako zamestnanca a zamestnávateľa ako ďalšieho účastníka konania prerušil odo dňa doručenia predmetného rozhodnutia účastníkom konania do dňa presného a úplného zistenia skutkového stavu veci. Následne žalovaný preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu a dospel k záveru, že je správne, v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z., a preto bolo odvolanie žalobcu ako zamestnanca a ďalšieho účastníka konania ako zamestnávateľa v celom rozsahu zamietnuté. Žalovaný poukázal na to, že od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie sa v oblasti sociálneho zabezpečenia uplatňujú koordinačné nariadenia, ktoré majú všeobecnú právnu pôsobnosť, uplatňujú sa priamo vo všetkých členských štátoch a majú prednosť pred vnútroštátnou legislatívou. Základným nariadením vo vzťahu ku koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia je Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a súčasne sa uplatňuje aj Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Základnou úlohou koordinačných nariadení je určiť uplatniteľnú legislatívu, ktorá sa bude v oblasti sociálneho zabezpečenia vzťahovať na zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby počas výkonu činnosti v rámci spoločenstva. Žalovaný poukázal na článok 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia v spojení s článkom 13 ods. 3 tohto nariadenia, článok 16 ods. 1, 2, 3 vykonávacieho nariadenia. Žalovaný uviedol, že dňa 21. februára 2020 mu bolo v súlade s článkom 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia doručené oznámenie zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ďalej aj len „ZUS“), Oddział w Rybniku č. 340000/511/2020-9UBS-OM-74112415016-KS zo dňa 14. februára 2020, ktorým ZUS určil, že zamestnanec od 01. marca 2012 do 31. marca 2017 podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Z dôvodu, že Sociálna poisťovňa, ako inštitúcia dotknutého členského štátu toto určenie nenamietala, stalo sa v súlade s článkom 16 ods. 3 vykonávacieho nariadenia definitívnym. Práve toto definitívne určenie uplatniteľných právnych predpisov bolo hlavným podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný poukázal na závery Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrené v uznesení sp.zn. 1Vs/1/2018, v rozsudku sp.zn. 9Sžsk/120/2019 zo dňa 25. novembra 2020, ktorý bol uverejnený ako judikát R 47/2021, keď uviedol, že neobstojí tvrdenie Sociálnej poisťovne, že nerozhodovala o uplatniteľnej legislatíve, ale o poistení, pretože v danom prípade ide o absenciu jej právomoci vôbec vo veci konať, pretože zákon o sociálnom poistení, podľa ktorého Sociálna poisťovňa rozhodla, nie je aplikovateľný. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola Sociálna poisťovňa povinná zastaviť konanie pre neodstrániteľnú prekážku, a to pre nedostatok právomoci vo veci konať. Keďže zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nie je možné aplikovať, Sociálnu poisťovňu neobmedzuje ust. § 172 zákona č. 461/2003 Z.z., ktoré vylučuje použitie všeobecného predpisu o správnom konaní a Sociálna poisťovňa má možnosť, resp. povinnosť zastaviť konanie podľa § 30 ods. 1 písm. e) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ak zistí, že nie je správnym orgánom príslušným na konanie a vec nemožno postúpiť príslušnému orgánu. Žalovaný vzhľadom aj k tomuto rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhol rozhodnutie žalovaného a prvostupňového orgánu zrušiť a vrátiť prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov súdneho konania žalovaný podľa ust. § 167 ods. 3 písm. a) SSP ako aj v spojení s rozhodovacou činnosťou Krajského súdu v Žiline sp.zn. 27Sa/7/2020, sp.zn. 29Sa/25/2020 navrhol nepriznať náhradu trov súdneho konania žalobcovi a ďalšiemu účastníkovi konania.

4. Postupom krajského súdu bolo vyjadrenie žalovaného doručené tak žalobcovi (č.l. 65 spisu), ako aj ďalšiemu účastníkovi konania (podľa č.l. 61 spisu) s možnosťou vyjadrenia sa k nemu v lehote 15 dní, ktorú možnosť nevyužil ani žalobca a ani ďalší účastník konania.

5. Z pripojeného administratívneho spisu krajskému súdu vyplynulo, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodnutím Číslo: 49326-1/2013-CA zo dňa 21. novembra 2013 rozhodla, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi GAMEL, s.r.o. od 01.03.2012 podľa slovenskej legislatívy. V odôvodnení prvostupňový orgán poukázal na vstup Slovenskej republiky do Európskej únie od 01. mája 2004, z ktorého dôvodu v oblasti sociálneho zabezpečenia sa uplatňujú koordinačné nariadenia, ktoré majú prednosť pred vnútroštátnou legislatívou a sú priamo uplatniteľné. Z tohto dôvodu od 01. mája 2019 sa uplatňuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo dňa 16. septembra 2009 - základné nariadenie a vykonávacie nariadenie

Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 883/2004. Prvostupňový orgán poukázal na článok 11 ods. 3 základného nariadenia v spojení s článkom 13 ods. 1 a konštatoval, že podľa článku 13 ods. 3 základného nariadenia osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s článkom 13 ods. 1 základného nariadenia. Dňa 26. februára 2013 vykonali kontrolní zamestnanci Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca kontrolu v sídle zamestnávateľa zameranú na overenie reálneho výkonu činnosti jeho zamestnancov. Kontrolní zamestnanci v sídle spoločnosti na Palárikovej ulici č. 76, 022 01 Čadca, v čase vykonania kontroly nezistili prítomnosť žiadneho zamestnanca a taktiež nebol prítomný žiaden z konateľov spoločnosti. Kontrolní zamestnanci vypočuli aj P. Z. N., LL.M, K. XXX, konateľa ACARTUS Slovakia, s.r.o., IČO: 46 095 136 a podľa jeho vyjadrenia sa dňa 26. februára 2013 v sídle spoločnosti nenachádzal žiaden zamestnanec ani konateľ spoločnosti. Podľa výsledkov kontroly nebolo preukázané, že žalobca reálne vykonáva činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, a preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom. Z tohto dôvodu prvostupňový orgán rozhodol, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi GAMEL, s.r.o. od 01.03.2012 podľa slovenskej legislatívy, a preto Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodla tak ako vyjadrila vo výrokovej časti svojho rozhodnutia.

6. Na základe odvolania žalobcu, ako aj odvolania zamestnávateľa rozhodol žalovaný, ako odvolací orgán, rozhodnutím Číslo: 15274-3/2020-BA zo dňa 11. mája 2020 tak, že odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca č. 49326-1/2013-CA zo dňa 21. novembra 2013. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ust. § 218 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s ust. § 193 ods. 3 predmetného zákona a uviedol, že dňa 14. septembra 2015 rozhodnutím č. 14985-2/2015-BA konanie o odvolaniach zamestnávateľa a zamestnanca prerušil, a to do dňa presného a úplného zistenia skutkového stavu veci. Bolo zistené, že zamestnávateľ GAMEL, s.r.o. je zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Žilina, Oddiel: Sro, Vložka č.: 56145/L, s dňom zápisu 14. februára 2012. Zamestnávateľ bol od 01. marca 2012 prihlásený v registri zamestnávateľov vedenom Sociálnou poisťovňou. Zamestnávateľ - GAMEL, s.r.o. prihlásil žalobcu ako zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (ďalej len „register poistencov“) vedeného Sociálnou poisťovňou s dátumom vzniku poistenia 01. marca 2012. Žalovaný poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia na základné aj vykonávacie nariadenie. Mal za to, že pri určení uplatniteľnej legislatívy nie je rozhodujúce len postavenie osoby ako zamestnanca, resp. samostatne zárobkovo činnejšej osoby, ale tiež musí byť splnených niekoľko iných podstatných náležitostí ako je napr. reálny výkon činnosti. Podľa žalovaného formálne založenie pracovnoprávneho vzťahu, t.j. pracovnou zmluvou, automaticky nezakladá dôvod pri určovaní uplatniteľnej legislatívy aplikovať článok 13 ods. 3 základného nariadenia. Samotná skutočnosť, že fyzická osoba má uzatvorenú pracovnú zmluvu ešte neznamená, že na území Slovenskej republiky činnosť zamestnanca aj reálne vykonáva. Pre uplatniteľnú legislatívu len jedného členského štátu je preto dôležité nielen status osoby, ale aj reálny výkon činnosti. Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca v období od 26. februára 2013 do 06. marca 2013 vykonala u zamestnávateľa kontrolu so zameraním na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky v kontrolovanom období od 01. marca 2012 do 26. februára 2013. Dňa 26. februára 2013 v sídle zamestnávateľa - spoločnosti GAMEL, s.r.o. nebol prítomný konateľ spoločnosti ani žiaden zamestnanec. Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca opätovne vykonala kontrolnú návštevu dňa 05. marca 2013. V rámci vykonanej kontroly bolo zistené, že pracovné zmluvy so zamestnancami do 28. júna 2012 boli uzatvorené na 4 hodiny mesačne. Po tomto dátume už boli uzatvorené na 10 hodín mesačne. Žalovaný poukázal na článok 16 ods. 1, 2, 3 vykonávacieho nariadenia. Dňa 21. februára 2020 bolo Sociálnej poisťovni v súlade s článkom 16 ods. 2 vykonávacieho nariadenia v znení neskorších zmien a predpisov zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS, Oddział w Rybniku doručené oznámenie č. 340000/511/2020-9UBS-OM-74112415016-KS, ktorým ZUS určila, že žalobca podlieha od 01. marca 2012 do 31. marca 2017 právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. ZUS ako príslušná inštitúcia štátu bydliska žalobcu v spolupráci so žalovaným určila, že žalobca podlieha právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky, a to od 01. marca 2012 do 31. marca 2017. Z tohto dôvodu sa na žalobcu ako zamestnanca zamestnávateľa nemôže uplatňovať legislatíva štátu, v ktorom má zamestnávateľ podľa výpisu z obchodného registra sídlo, t.j. legislatíva Slovenskej republiky. Vydanie rozhodnutia prvostupňovým orgánom, ktoré bolo potvrdené v odvolacom konaní, znamená, že na žalobcu sa vzťahuje výlučne legislatíva jedného členského štátu, t.j. legislatíva Poľskej

republiky podľa článku 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia. Žalovaný uviedol, že dôkazy zisťoval nielen z hľadiska toho, či žalobca ako zamestnanec reálne vykonáva činnosť na území Slovenskej republiky, ale aj z hľadiska toho, či zamestnávateľ vykazuje znaky firiem, na ktoré žalovaného v rámci súčinnosti v oblasti boja proti podvodom a omylom upozornila poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS vo Varšave. Registračný list fyzickej osoby - prihláška má len deklaratórne účinky a nemôže zakladať vznik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti v rozpore s koordinačnými nariadeniami Európskej únie. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia dodal, že záznamy z výkonu inšpekcie práce, v ktorých sa v závere konštatuje, že „neboli zistené nedostatky“, boli vyhotovené na základe písomných podkladov získaných počas výkonu inšpekcie práce vo vzťahu k skúmanej papierovej dokumentácii a nie v súvislosti s prešetrením reálneho výkonu činnosti zamestnancov. Splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami, ktoré upravujú oblasť sociálneho zabezpečenia, je oprávnená kontrolovať len inštitúcia ustanovená na tento účel, ktorá je zároveň inštitúciou oprávnenou na určenie uplatniteľnej legislatívy, t.j. Sociálna poisťovňa. Pri obstaraní podkladov pre rozhodnutie je vecou organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, aké dôkazy vykoná, pretože nie je viazaná len návrhmi účastníkov konania. Žalovaný mal za to, že prvostupňový orgán hodnotil všetky dôkazy samostatne a následne vo vzájomnej súvislosti, a preto nezistil priestor pre vyhovenie odvolania žalobcu ako zamestnanca a odvolania ďalšieho účastníka konania ako zamestnávateľa.

7. Krajský súd v Žiline, ako správny súd, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 107 ods. 2 SSP za dodržania ust. § 137 ods. 4 SSP po preskúmaní rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia ako aj postupu konania, ktoré rozhodnutiam predchádzalo, na základe podanej žaloby žalobcu, rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového orgánu zrušil podľa ust. § 191 ods. 1 písm. b) SSP v spojení s ust. § 191 ods. 3 písm. a) SSP a podľa ust. § 191 ods. 4 SSP vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

8. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal žalobu žalobcu bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 24Sa/24/2020-69 zo dňa 11.04.2022, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, podľa vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 09.05.2022 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 137 ods. 4 SSP.

9. Krajský súd primárne k svojmu postupu, a to k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania poukazuje na žalobu žalobcu, ktorý podľa čl. 3 spisového materiálu v časti II. podanej žaloby zo dňa 06.06.2020 súhlasil s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 13. januára 2022 nežiadal vo veci nariadiť pojednávanie, preto krajský súd vo veci mohol konať postupom bez nariadenia pojednávania.

10. Krajský súd k preskúmaniu rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu mal splnenú podmienku aj včasnosti podanej žaloby, keď rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi doručené podľa doručky z administratívneho spisu dňa 06.06.2020 a k podaniu žaloby na poštu ako doručovací orgán podľa obálky (č.l. 14 spisu) došlo dňa 10.06.2020. Žaloba žalobcu bola podaná v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote v zmysle ust. § 181 ods. 1 SSP, t.j. včas.

11. Krajský súd poukazuje aj na to, že má splnený okruh účastníkov konania. Z pripojeného administratívneho spisu vyplynulo, že účastníkmi administratívneho konania bol žalobca ako zamestnanec a súčasne aj zamestnávateľ GAMEL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 548 122. Krajským súdom bolo zistené, že proti prvostupňovému rozhodnutiu podal odvolanie žalobca ako zamestnanec a obchodná spoločnosť GAMEL, s.r.o. ako zamestnávateľ.

12. Krajský súd samostatným uznesením č.k. 24Sa/24/2020-48 zo dňa 04.01.2022 pribral do konania ďalšieho účastníka: GAMEL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 548 122 za aplikácie ust. § 32 ods. 3 písm. a) SSP, keďže táto spoločnosť bola účastníkom administratívneho konania. Pribratím do konania sa sleduje ochrana práv tohto ďalšieho účastníka konania v danom súdnom konaní, pretože svojím účastníctvom môže vplývať na priebeh a výsledok správneho súdneho konania, ktoré nadväzuje na administratívne konanie, v ktorom bola táto spoločnosť účastníkom konania.

13. Žaloba žalobcu bola správnu žalobou v sociálnych veciach podľa ust. § 199 ods. 1 písm. a) SSP. Krajský súd k žalobným dôvodom žalobcu zo dňa 06.06.2020, ktorými sa okrem iného namieta aj nesprávne posúdenie, zistenie dôkazov žalovaným a prvostupňovým orgánom, pokiaľ ide o charakter výkonu práce žalobcu podľa pracovnej zmluvy, uvádza, že určujúce pre posúdenie žaloby žalobcu neboli výsledky kontroly týkajúce sa výkonu činnosti žalobcu podľa pracovnej zmluvy a jej rozsah, ale skutočnosť určenia uplatniteľnej legislatívy voči žalobcovi zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ďalej aj len „ZUS“). Z tohto dôvodu preto krajský súd bol oprávnený na základe podanej žaloby žalobcu klásť dôraz práve na skutočnosť určenia uplatniteľnej legislatívy voči žalobcovi zo strany ZUS tak, aby aj konanie a rozhodovanie o podanej žalobe žalobcu zodpovedalo základnému princípu konania pred správnym súdom, t.j. aby bolo rýchle a hospodárne. Práve z titulu tejto rýchlosti a hospodárnosti konania mal krajský súd za to, že nebolo podstatné, aby sa v svojom rozhodnutí vysporiadal so žalobnými dôvodmi žalobcu, ktoré sa týkali spôsobu vyhodnotenia rozsahu jeho pracovnej činnosti vykonávanej na území Slovenskej republiky podľa pracovnej zmluvy uzavretej so zamestnávateľom GAMEL, s.r.o., pretože podstatné a určujúce bolo definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy voči žalobcovi poľskou inštitúciou ZUS.

14. Podľa pripojeného administratívneho spisu nebolo sporné, že žalobca bol zamestnancom spoločnosti GAMEL, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, 022 01 Čadca, IČO: 46 548 122. Nebolo sporné ani to, že žalobca ako fyzická osoba podľa registračného listu bol prihláškou prihlásený ako zamestnanec zamestnávateľa GAMEL, s.r.o. s vyznačeným dátumom vzniku poistenia 01.03.2012. Nebolo sporné ani to, že žalobca ako zamestnanec je občanom Poľskej republiky s bydliskom v Poľskej republike. Z administratívneho spisu bolo ďalej zistené, že Sociálnej poisťovni, ústredie dňa 21.02.2020 bolo doručené oznámenie zo strany poľskej inštitúcie ZUS č. 340000/511/2020-9UBS-OM-74112415016-KS zo dňa 14. februára 2020 (poznámka krajského súdu: v administratívnom spise zabezpečený preklad do slovenského jazyka), z ktorého vyplynulo, že ZUS zohľadnila článok 11 ods. 3 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a žalobcovi určila poľské právne predpisy ako uplatniteľné pre obdobie od 01.03.2012 do 31.03.2017. Ďalej v tomto oznámení bolo uvedené, že určenie uplatniteľných právnych predpisov je dočasné a nadobudne právoplatnosť po uplynutí dvoch mesiacov od informovania o ňom inštitúcií určených vládami zainteresovaných členských štátov, ak uplatniteľné právne predpisy nebudú v konečnom dôsledku určené na základe článku 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia alebo ak žiadna zo zainteresovaných inštitúcií pred uplynutím dvojmesačnej lehoty neinformuje ZUS o nemožnosti prijatia takto určenej uplatniteľnosti právnych predpisov alebo o rozdielnom názore na daný prípad. V tomto oznámení ZUS uviedla, že žalobca v období od 09.04.2010 do 30.03.2017 vykonával samostatnú zárobkovú činnosť so sídlom na adrese Gostyń, ul. Miarowa 34b, Poľsko. Žalobca mal uzatvorenú pracovnú zmluvu so spoločnosťou GAMEL, s.r.o., Palárikova 76, 022 01 Čadca v období od 01.03.2012 do 31.03.2017. Z dostupných informácií ZUS vyplynulo, že spoločnosť GAMEL, s.r.o. bola tzv. „schránková firma“ a zamestnanci tejto firmy skutočne nevykonávali prácu. Z tohto dôvodu práca pre slovenského zamestnávateľa nemôže byť braná do úvahy za účelom určenia uplatniteľných právnych predpisov.

15. Pri preskúvaní prvostupňového rozhodnutia na základe žaloby žalobcu bolo zistené, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodnutím Číslo: 49326-1/2013-CA zo dňa 21. novembra 2013 rozhodla, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi GAMEL, s.r.o. od 01.03.2012 podľa slovenskej legislatívy. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový orgán aplikoval základné nariadenie, a to článok 11 ods. 3, článok 13 ods. 1, ods. 3 a konštatoval, že na základe vykonanej kontroly zamestnancami Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca nebolo preukázané, že by žalobca reálne vykonával činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, a preto nemôže podliehať slovenským právnym predpisom. Na základe podaného odvolania žalobcu ako aj zamestnávateľa žalobcu - ďalšieho účastníka konania, rozhodoval žalovaný rozhodnutím Číslo: 15274-3/2020-BA zo dňa 11. mája 2020, ktorým odvolanie žalobcu ako aj zamestnávateľa zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Základom rozhodnutia žalovaného bolo oznámenie zo strany ZUS ako poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia č. 340000/511/2020-9UBS-OM-74112415016-KS, ktorým určila, že žalobca podlieha od 01. marca 2012 do 31. marca 2017 právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky. Je pravdou, že žalovaný sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal aj zisteniami vykonanými prvostupňovým orgánom, že bol len formálne založený pracovnoprávny vzťah so zamestnávateľom ako ďalším účastníkom konania GAMEL, s.r.o., ale nebol uskutočnený reálny

výkon činnosti, avšak žalovaný konštatoval, že vydaním oznámenia ZUS a jeho nenamietaním zo strany žalovaného o uplatniteľnej poľskej legislatíve na žalobcu, vzťahuje sa na žalobcu výlučne legislatíva Poľskej republiky a tým prvostupňový orgán správne rozhodol, že žalobcovi nemohli vzniknúť jednotlivé druhy poistenia od 01.03.2012 podľa slovenskej legislatívy.

16. Podľa Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj „základné nariadenie“ alebo „Nariadenie č. 883/2004“) z článku 2 ods. 1 vyplýva, že toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych príslušníkov členského štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a utečencov, ktorí majú bydlisko v členskom štáte a podliehajú alebo podliehali právnym predpisom jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

17. Podľa článku 11 ods. 1, ods. 3 písm. a) Nariadenia č. 883/2004 osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s touto hlavou. S výhradou článkov 12 až 16 osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu.

18. Podľa článku 13 ods. 3 Nariadenia č. 883/2004 osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s odsekom 1.

19. Podľa článku 16 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj „vykonávacie nariadenie“ alebo „Nariadenie č. 987/2009“) osoba, ktorá vykonáva činnosť v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.

Určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

Predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov, ako sa stanovuje v odseku 2, sa stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď boli inštitúcie určené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov o ňom informované v súlade s odsekom 2, ak už uplatniteľné právne predpisy neboli definitívne určené na základe odseku 4 alebo najmenej jedna dotknutá inštitúcia neinformovala inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska do konca tejto dvojmesačnej lehoty o tom, že nemôže prijať toto určenie alebo že zaujala k tejto veci odlišné stanovisko.

Ak existuje neistota vo veci určenia uplatniteľných právnych predpisov, v dôsledku ktorej je potrebné, aby inštitúcie alebo úrady dvoch alebo viacerých členských štátov na požiadanie jednej alebo viacerých inštitúcií určených príslušnými úradmi dotknutých členských štátov alebo samotných týchto úradov navzájom rokovali, určia sa právne predpisy uplatniteľné na dotknutú osobu vzájomnou dohodou a so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a príslušné ustanovenia článku 14 vykonávacieho nariadenia.

20. Podľa článku 16 ods. 5 Nariadenia č. 987/2009 príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

21. Podľa článku 76 ods. 4 základného nariadenia inštitúcie a osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú povinnosť vzájomného informovania a spolupráce, aby sa zabezpečilo riadne vykonávanie tohto nariadenia. Inštitúcie v súlade s princípmi dobrej administratívy odpovedajú na všetky otázky v rámci primeranej doby a v tejto súvislosti poskytujú daným osobám všetky informácie potrebné na uplatňovanie práv, ktoré im udeľuje toto nariadenie. Dané osoby musia čo najskôr informovať inštitúcie príslušného členského štátu a členského štátu bydliska o všetkých zmenách v ich osobnej alebo rodinnej situácii, ktoré ovplyvňujú ich nárok na dávky podľa tohto nariadenia.

22. Podľa ust. § 120 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom a účinnom momentu právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) sociálne poistenie vykonáva Sociálna poisťovňa.

23. Podľa ust. § 120 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia plní funkciu príslušnej inštitúcie, inštitúcie miesta bydliska, inštitúcie miesta pobytu, styčného orgánu a je kontaktná inštitúcia na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie, inštitúciami štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a inštitúciou Švajčiarskej konfederácie.

24. Podľa ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 461/2003 Z. z. do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch.

25. Podľa ust. § 210 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. organizačné zložky Sociálnej poisťovne vydávajú rozhodnutie vo veciach uvedených v § 178 ods. 1 písm. a) a v § 179 ods. 1 písm. a) a b).

26. V pomeroch danej veci bolo zrejmé, že poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia - ZUS určila žalobcovi ako uplatniteľnú poľskú legislatívu. V prejednávanej veci nebolo sporné, tak v konaní pred žalovaným, ako aj prvostupňovým orgánom a rovnako ani v konaní pred súdom, že na žalobcu, ktorý je občanom Poľskej republiky, v tejto krajine má bydlisko a vystupoval ako zamestnanec GAMEL, s.r.o., sa vzťahujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, a to vyššie uvedené základné, ako aj vykonávacie nariadenie.

27. Krajský súd poukazuje na článok 16 ods. 2 Nariadenia č. 987/2009 v spojení s oznámením ZUS, ako príslušnej poľskej inštitúcie, ktorá žalovanému oznámila, že na žalobcu sa uplatňuje poľská legislatíva. Podľa článku 16 ods. 3 Nariadenia č. 987/2009 sa predbežné určenie uplatniteľných právnych predpisov stáva definitívnym do dvoch mesiacov odo dňa, keď bola príslušná inštitúcia o ňom informovaná. Podľa pripojeného administratívneho spisu bolo zrejmé, že v čase rozhodovania prvostupňového orgánu, a to dňa 21. novembra 2013 nebola zo strany ZUS voči žalobcovi určená uplatniteľná poľská legislatíva, avšak v štádiu konania a rozhodovania žalovaného dňa 11. mája 2020 sa určenie uplatniteľnej poľskej legislatívy na žalobcu stalo definitívnym pri doručení oznámenia zo strany ZUS Sociálnej poisťovni, ústredie dňa 21.02.2020 a nepodania námietky žalovaným voči tomuto určeniu a dátumu rozhodnutiu žalovaného zo dňa 11. mája 2020, t.j. v štádiu konania a rozhodovania žalovaného uplynula lehota dvoch mesiacov od doručenia oznámenia ZUS žalovanému, t.j. od doručenia 21.02.2020.

28. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04.12.2018 boli Veľkým senátom správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na otázky nastolené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžsk/22/2017 zo dňa 16. mája 2018 prijaté odpovede, pričom krajský súd cituje odpoveď na druhú otázku: „Definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie od určitého dátumu podľa článku 16 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“), ktorým sa vykonáva Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) alebo vzájomnou dohodou podľa článku 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne ako inštitúcie podľa článku 1 písm. p) základného nariadenia na rozhodovanie o uplatniteľnej legislatíve.“

29. Krajský súd s prihliadnutím aj k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 9Sžsk/17/2020 zo dňa 02. júla 2021 v spojení s rozhodnutím Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Vs/1/2018 zo dňa 04.12.2018 a rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu SR sp.zn. 9Sžsk/38/2020 zo dňa 23. februára 2020 konštatuje, že žaloba žalobcu bola dôvodná, a preto rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového orgánu bolo zrušené a vec vrátená orgánu nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

30. V novom konaní prvostupňový orgán pre svoj ďalší postup bude vychádzať z existencie už definitívneho určenia príslušnej legislatívy podľa článku 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia, t.j. keď oznámenie ZUS o uplatniteľnej poľskej legislatívy na žalobcu sa stalo definitívnym určením, z ktorého dôvodu následne zhodnotí svoju právomoc za rešpektovania aj rozhodovacej činnosti

Najvyššieho súdu SR, rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp.zn. 9Sžsk/38/2020 zo dňa 23. februára 2022, z ktorého podľa odseku 51. odôvodnenia vyplýva „...pokiaľ vo vzťahu k sťažovateľke bolo určené, že podlieha právnym predpisom Poľskej republiky, takéto určenie založilo právomoc poľskej inštitúcii sociálneho zabezpečenia ZUS na konanie voči sťažovateľke a súčasne takéto určenie uplatniteľných právnych predpisov vo vzťahu k sťažovateľke vylučuje, aby sťažovateľka podliehala právnym predpisom Slovenskej republiky, a teda aby podliehala právomoci Sociálnej poisťovni. Vychádzajúc z uvedeného, pokiaľ Sociálna poisťovňa z vlastného podnetu začala konanie voči sťažovateľke a vo veci vydala preskúmané rozhodnutia, konala a rozhodovala bez právneho dôvodu.“ Definitívne určenie uplatniteľnej legislatívy iného členského štátu Európskej únie vylučuje právomoc Sociálnej poisťovne a tým aj nemožnosť vydávania rozhodnutia o nevzniknutí povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcovi ako zamestnancovi GAMEL, s.r.o. podľa slovenskej legislatívy. Prvostupňový orgán ako aj žalovaný ako odvolací orgán konali a rozhodovali ako orgán, ktorý nebol zo zákona oprávnený v zmysle ust. § 191 ods. 1 písm. b) SSP, pretože nemali právomoc na vydanie rozhodnutia podľa ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 461/2003 Z.z. o nevzniknutí jednotlivých poistení žalobcu ako zamestnanca ďalšieho účastníka konania GAMEL, s.r.o. podľa slovenskej legislatívy. Táto skutočnosť predstavuje neodstrániteľnú prekážku vo veci konať. V nadväznosti na uvedené pri zohľadnení úpravy podľa § 194 zákona č. 461/2003 Z.z., ktorý neumožňuje v takomto prípade konanie zastaviť podľa úpravy tohto zákona, pretože jeho aplikácia je v danej veci vylúčená z dôvodu skutočnosti, že žalobca podlieha poľskej legislatíve, žalovaný ani prvostupňový orgán nie sú viazaní úpravou ust. § 172 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z, ktorá vylučuje použitie všeobecného právneho predpisu o správnom konaní. Prvostupňový orgán má možnosť v danom prípade povinnosť zastaviť konanie podľa § 30 ods. 1 písm. e) Správneho poriadku, ak zistí, že nie je správnym orgánom príslušným (čo zahŕňa aj jeho právomoc) na konanie a vec nemožno postúpiť inému orgánu.

31. Podľa ust. § 167 ods. 3 písm. a) SSP správny súd môže tiež rozhodnúť, že náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa ust. § 169 SSP ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní a zainteresovaná verejnosť pri zúčastnení sa na konaní podľa § 42 ods. 1 písm. d) majú voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

33. Žalobe žalobcu bolo vyhovené v celom rozsahu, a preto žalobca je úspešným účastníkom konania. Žalobca z titulu úspechu má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov súdneho konania. Správny súd však žalobcovi náhradu trov konania nepriznal na základe aplikácie ust. § 167 ods. 3 písm. a) SSP. Za dôvod hodný osobitného zreteľa, na základe ktorého nebola žalobcovi náhrada trov konania priznaná, považuje správny súd skutočnosť, že postavenie žalobcu v administratívnom konaní sa po naplnení postupu správnych orgánov, podľa vyjadreného názoru správneho súdu v zmysle odôvodnenia tohto rozsudku nezmení a bude rovnaké ako v čase, keď bolo vydané preskúmané rozhodnutie orgánu prvého stupňa, žalovaného, teda jedná sa o situáciu, kedy nie je možné konštatovať skutočný, reálny dopad rozhodnutí správnych orgánov na právne postavenie žalobcu.

34. Ďalšiemu účastníkovi konania náhrada trov konania nebolo priznaná s poukazom na ust. § 169 SSP pri zohľadnení skutočnosti nezistenia vzniku trov konania na strane ďalšieho účastníka, pokiaľ sa nevyjadroval k podaniam doručeným krajským súdom a súčasne absentoval aj návrh na priznanie náhrady trov konania ďalšiemu účastníkovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Kasačná sťažnosť sa podáva Krajskému súdu v Žiline. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V kasačnej sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis), uvedie označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa ust. § 440 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Podľa ust. § 440 ods. 2 SSP dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.